

tirjajo slovenska pisma in odloke, le županstva jih bodejo k temu primoralo. Tega pa tudi ni misliti in pričakovati, da bi od zgoraj zapoved prišla da se ima slovenski uradovati. Toraj pomagajmo si sami. V Savinjski dolini ste letos začele 2 občini slovenski uradovati in ravno to ste 2 drugi nameravale. Toda v eni sedi v odboru mogočnej ter se njemu na ljubo mora še nadalje nemški uradovati. V drugi pa je župan še toliko neveden, da misli, da višje oblastnije bi ne hotele slovenskih pisem sprejemati in tako so narodnjaki od svojih tirjatev odstopili. Zatoraj še enkrat rečemo: Slovenci spoznajte, da na dalje to trpeti je za nas sramota, in da le mi smo na svoji zemlji gospodje, ne pa tuji priseljenci in izrodice. n.

Iz Loč. Dne 13. sept. t. l. obhajala se je v Breznikovi sedaj Kranjčevi hiši na Mlačah prav lepa svečanost. G. Anton Guzej in njegova soproga imela sta zlato gostijo. Poročena sta bila pred 52 leti, in čuditi se je, kako krepka sta oba še danes na duši in telesi. Pred odhodom k drugemu poroki je g. Franc Kokol imel govor ter prav izvrstno razlagal pomen tega dneva. Besede so bile jako genjlive, in so vsem navzočim tako do srca došle, da so vsem solze po obličji polivale. Ob 10. uri predpoldnem se je bila ponovila poroka, pri kateri so tudi č. g. župnik starca izvrstno nagovorili. Lepo je bilo videte mladino, dekleta v belej obleki in venčane fante z rožicami okinčane v procesiji. Bila je potem slovesna sv. meša. Okolo 80 oseb se je udeležilo gostije in omeniti je, da so bili skoraj sami sorodci. Razun roda so pri tej svečanosti tudi bili navzoči zaradi svojega dobrega srca znani in mnogo spoštovani Jurij Oroš p. d. Kompar, njegova žena Ana in več drugih dobrotnikov. Pri skupnem obedu so se napivale mnoge zdravičke in popevale mile pesnice. V najlepšem redu se je končala ta svečanost.

Iz Celja. (Javna zahvala). Občinski zastop „celjske okolice“ je soglasno sklenil, premil. knezu in škofu poslati sledeče zahvalno pismo — se vé, v slovenskem jeziku: „Premilostljivi, Prevzišeni knez in škof! Prečastiti, Visokorodni Gospod, Gospod! Zopet je blagovolila Vaša knezoškofjska Milost naši okolici nakloniti velikodušni dar v ta namen, da se zidanje poslopja za šolske sestre in dekliško šolo dovrši. Za ves, v ta namen od Vaše knezoškofjske milosti darovani znesek s 11.500 fl. izrekamo ponižno podpisani odborniki občine „celjske okolice“ v svojem imenu in v imenu naše mladine Vaši knezoškofjski milosti našo in naše Vam, Premilostljivi in Visokovredni Gospod, vedno hvaležne in iz srca vdane občine, najprišrenejšo in najtoplejšo zahvalo. Mili Bog naj blagoslovi Vašo knezoškofjsko milost! Iz občinske seje „celjske okolice“ dne 12. septembra 1880. Vaši knezoškofjski Milosti z največjo hvaležnostjo in najglobokejšim spoštovanjem vdani odborniki: Anton Male, župan, Franc Šorn, Šah, Levičnik, svetovalci, Fr. Lipovšek, Andrej Žnidar, Anton

Škorjanc, Martin Žnidar, Matevž Glinšek, Miha Korošec, Franc Kodela, Fr. Ostrožnik, Svetel, Valentin Zupanc, obč. odborniki.

Iz Poličan. (Razne novosti). Vreme imeli smo vedno neugodno. Krompir gnjije, koruza je zaostala, otavo so nam povodnji odplavile travnike pa zblatilo in skvarilo in vino bo slabo. Sicer pa točijo tukajšnji krčmarji večidel slabo pijačo. Vkljub temu jo pijejo ljudje marljivo, včasih še le preveč. Tako pride pogostoma do tepežev in ravsanja. Dne 19. septembra zvečer so se pijani fantje lotili žandarja ter so mu hoteli puško vzeti. Žandar je moral sabljo potegniti in enega izmed ravsarjev po glavi kresniti. Ranjenca je potem spravljal v Bistrico, da ga ondi v luknjo vtekne! — Gospa kneginja Davidova iz Londona ima tukaj velike premogove jame, kder marljivo kopljejo premog. Želeti je, da bi politične razmere se uredile tako, da bi se več tujih podjetnikov oglasilo in svoje denarje v Avstriji nalagalo v obrtnijske in druge koristi!

Iz Babinec. (Kaznovana neresničnost). Na male meše den smo imeli, kakor znano, v Cerovci svečanost Stanka Vraza; ravno takrat sem se hotel vdeležiti naše dirke v Gradci. Ker pa človek ne more dvema gospodoma služiti, pustil sem Gradec in šel sem na svečanost v Cerovec. Še niso bili naši dirkarji, o katerih se je celo graška Tagespošta jako pohvalno pozneje izrazila, doma, in že je šel glas po Ljutomeru in po okolici, da pre naši dirkarji so v Gradci propadli, da so se jim vsi smejali, da pre so potrebovali na tri kilometre celo 10 do 12 minut časa in še drugih takšnih zaničevalnih neresnic več. In kdo je raznesel to? Eden gospod iz Ljutomera in štacunar, tisti sam, ki je enkrat mislil, da je Cven nekje na Prajzovskem in ima nas slovenske kmete za jako neumne, da nočemo postati prusaki; posmehuje se nam in grdi naše prizadevanje, kjerkoli more. Mi pa njemu nosimo svoj denar, da bi mogel med nami živeti. Kako pa, če bi mi njemu obrnoli hrbet in povrnoli njegovo psovanje s preziranjem njegovega štacunarskega blaga!?

m.—č.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Blizu 10 poslanstev za državni zbor je treba nadomestiti z novimi poslanci, ker so stari umrli ali odstopili. Liberalno-nemška stranka dela na vse kriplje, da bi zmaga pa ljudje obračajo se tudi v mestih proč od nje; tako so v „Marburger-Zeitungi“ objavili nekateri meščanje poziv, naj volijo moža, ki sam pozna in čuti, kako hudo smo obloženi z davki, in ima toraj sam željo, da se ljudem pomaga do blagostanja, [Koje so nam liberalno-nemški gospodje zapravili]. No, s tem pač akoravno nehoté ovi meščanje delajo za izvolitev konservativnega meščana g. Bindleherja; kajti on je sam obrtnik

in pozna zlasti potrebe obrtnikov in posestnikov. — Svitli cesar so potovanje v Galiciji in Bukovinskem dovršili ter se odpeljali na Ogersko. Bili so povsod sijajno sprejeti in ker je baje grof Taaffe k temu največ pripomogel s svojo tudi Slovanom nekoliko prijaznejšo politiko, zato pravijo in jamrajo celo nemško-liberalni listi, da sedaj ne bode mogoče ministra grofa Taaffeja podreti. Isti listi kažejo sedaj prav na drobno, koliko jim je mar za blagor davkeplačilcev; tirjajo namreč, naj bi centralna komisija za obravnavo davka sedaj gruntno dačo še pomnožila. No, zakaj pa tako pišejo? Zato, da bi odvrnoli borzni davek, katerega bi imeli denarstveni bogataši in večjidel sami judje plačevati. To je stara navada liberalna: bremena od sebe na druge nalagati sebi pa pravico po volitvah prisvajati v raznih zborih z denarji pometati. To je nov nagib, naj bi ljudje volili konservativne moževe, kakoršen je na primer v Mariboru g. Bindlehner. — Posilni rubeži zavoljo dače se množijo; na Ogerskem so letos uže 8970 posestev zavoljo zaostale dače prodali. Letina je pa sploh bolj slaba, nego dobra tako, da nas je uže strah, ako potegne dolga in huda zima. — Hrvatski sabor je sklenil magjarščino pri telegrafu in pošti odpraviti brž ko bode banska vlada dokazala, da se v tej reči Hrvatom krivica godi. — Državni zbor bode poklican zadnje dni oktobra. Pred njim bodo zborovale delegacije, da pregledajo, koliko bo drugo leto treba za vojaštvo denarjev in za ministerstvo zunanjih zadev!

Vnanje države. Evropsko brodovje še ni došlo pred Dulein. Črnogorci stojijo blizu Antivara; turški poveljnik Riza-paša je se pa umaknil v Gorico ter je 8000 Arbanasov ali Albancev spustil v mesto, katero je imel izročiti Črnogorcem, kakor je turški sultan sam obljubil. Ta zavratnost je evropske velevlade močno razžalila in utegne za Turka imeti hudih nasledkov; prvo bo najbržej bombardiranje in uničenje Duleina. — Ruski car je ukazal zopet novo železnico staviti, namreč od Hvalinskega morja proti Mervu, da bode mogoče divjim Turkmenom do živega priti. — Močno iznemiril je Bismarka odstop francoskega ministra Freicineta, ker ga je odpravil jud Gambeta, ki hoče Francoze zaplesti v maščevalni boj zoper Nemčijo. Francozi sploh čutijo, da niso več tako slabi, da bi imeli vedno trepetati pred Bismarkom ter gradijo okolo mesta Nancy veliki vojaški ostrog tik nemške meje. Bismark je to prepovedal, a Francozi ne marajo za prepoved in to je uže jako pomenljivo! Bismark pa doma surovo preganja katoličane; samo v Münsterski škofiji manjka 106 duhovnikov, ker so mrtvi ali v kajhah ali v prognanstvu. — Na Švicarskem zborovali so socialisti iz vsega sveta ter sklenoli revolucijo pričeti, kderkoli jim bo kaj upanja do zmage! — Italijansko ministerstvo omahuje. Ne vé, ali bi se radi Turčije nagnilo na francosko in angleško stran ali pa na nemško in avstrijsko. Da so Italijani na nas siluo hudi, to

se je pokazalo v Gravozi, kder se zbira evropsko brodovje zoper Turka. Došla italijanska oklopnica ni hotela pozdraviti (salutirati) avstrijske oklopnice „Custozza“, na katerej je naš admiral. Ker je pa to nedostojno, prisilil je poveljnik vsega brodovja, angleški admiral Seymour, da je grobi Italijan storil naposled svojo dolžnost in „salutiral“.

Za poduk in kratek čas.

Stanko Vrazova svečanost.

II. Pevci hrvatski in slovenski odpojo prigodno kompozicijo Zajčevu: Vrazovo kantato. Za to težko kompozicijo niti nismo imeli skupne skušnje, a vendar se je pevalo dobro. Za pesnikom hrvatskim, Kukuljevičem Sakcinskim, stopi na govorniški oder znani slovenski župnik č. g. Božidar Raič. Barno ga je občinstvo pozdravilo. Govoril je skoro poldrugo uro, a poslušalo ga je vse pazno, večkrat pa ga je prestrizalo slušateljstvo z dobro-klici, ter ploskanjem. Govoril je z mladeniško navdušenostjo, ter je čestokrat slušateljstvo stresoval. Gosp. Raič je s prva načrtal život Stanka Vraza do njega smrti. Opisal ga je kot slovenskega in hrvatskega pesnika. V svojem govoru je omenjal pravljice o „pesjanih“, katere pa imamo mi zdaj iskati ob naših zapadnih mejah. Gledé našega literarnega zjedinenja pravi govornik, da je Stanko hotel mahom to doseči, in vendar bi tedaj narod slovenski ne bil umel novega jezika, zato je bila koristna tudi Preširnova šola. A denes vidimo, kako se slovensko pisanje približuje hrvatsko-srbskemu, kako se oživlja ideja Vrazova. Raič je predlagal koncem svojega govora, naj Slovenci za književni jezik v znanostnej literaturi sprejmo hrvatsko-srbski, prostemu narodu pa naj se še dalje piše v slovenščini. Svoj govor pa završi s pozdravom na prof. dr. Muršeca, starega slovenskega rodoljuba štajerskega in prijatelja Vrazovega.

Pevci ljubljanske čitalnice in ptujski zatem zapojó umetniško Jenkovo „Molitev“ in mej pevanjem pade pregrinjalo raz Vrazove plošče in in ko prenehajo slovenski pevci, valil se je klic „Slava Stanku“ iz tisoč grl po bližnjih goricah. Petju slovenskih ljubljanskih pevcev sledili ste dve deklamaciji. G. Vatroslav Hole je pohvalno deklamoval svojo prigodno pesen „Na Vrazovem domu“, a dovršeno umetniški je deklamoval g. Fijan iz Zagreba krasno na čelu predzadnjega „Vienca“ natisneno „Stanku Vrazu na dan 8. rujna 1880“, od Senoe. Pesnik sam ter deklamator morala sta se večkrat vrniti na oder. Hrvatski pevci zapeli so za tem „Živela Hrvatska“, a združeni v krepek zbor z ljubljanskimi slovenskimi pevci našega Davorina nedosežno „Naprej!“ Prvi in najkrasnejši del Vrazove svečanosti na njegovem domu završen je bil s to pesnijo.